

Ξάνθη 2/3/2023

Οι σκέψεις όλων μας συντροφεύουν αυτές τις δύσκολες στιγμές τις οικογένειες των θυμάτων και οι ευχές μας για ταχεία ανάρρωση τους τραυματίες, ψυχικά και σωματικά, του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος.

Για μια ακόμη φορά εμβρόντητη και αποσβολωμένη η ελληνική κοινωνία παρακολουθεί τη διαχρονική απογύμνωση ενός κρατικού μηχανισμού δημόσιας διοίκησης και βιώνει την απώλεια δεκάδων ανθρώπινων ζωών και τη θλίψη του αδόκητου και του άδικου. Ετούτη τη φορά άπαντες ήταν ενημερωμένοι έγκαιρα για το κακό που έρχονταν. Οι εργαζόμενοι με τον πλέον επίσημο και δραματικό τρόπο είχαν προειδοποιήσει, αλλά συνάντησαν αυτιά κλειστά και αδιαφορία. Ουδείς δικαιούται να πει ότι δεν ήξερε, η προαναγγελθείσα από τους εργαζομένους τραγωδία θέτει τούτη τη φορά την πολιτεία όχι προ των ευθυνών της, αλλά ενώπιον των κατηγορών της. Ο φυσικός αυτουργός μπορεί να εντοπισθηκε, οι συναυτουργοί όμως τούτη τη φορά δεν πρέπει να απουσιάσουν από το κάδρο. Το οφείλουμε σε μία τόσο μα τόσο άδικη εκατόμβη νεκρών, σε μία ακόμη εκατόμβη νεκρών που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν η πολιτεία διασφάλιζε τα αυτονόητα και συνδιαλάσσονταν με τους εργαζομένους έχουσα πλεόνασμα συνείδησης αντί επιδιώκοντας πλεόνασμα κερδοφορίας.

Δυστυχώς όμως, όλα όσα εξελιχθούν, θα εξελιχθούν και πάλι στους ρυθμούς του τηλεοπτικού και πολιτικού χρόνου. Αν είχαμε επιτέλους ως κοινωνία και πολιτεία το αίσθημα ευθύνης που αναλογεί τόσο στις εκατόμβες των νεκρών του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος της 1^η Μαρτίου 2023, όσο και στους μελλοντικούς νεκρούς της χώρας μας που ως αριθμό μπορούμε να τους εκτιμήσουμε, το μόνο που απομένει είναι να τοποθετηθεί ένα ονοματεπώνυμο και οι χαροκαμένες οικογένειες που θα θρηνήσουν για αυτούς, θα καλούμασταν να δώσουμε απαντήσεις σε μια σωρεία ερωτημάτων και να λάβουμε αποφάσεις για μία σωρεία ζητημάτων.

Ο σταθμάρχης είναι το δέντρο, υπάρχει όμως και το δάσος. Τι φταίει και το ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο παραμένει ακόμη πλήρως ευάλωτο στο παραμικρό ανθρώπινο λάθος; Όταν υπάρχουν τεχνολογικές δυνατότητες ανίχνευσης ακόμη και λιποθυμίας ενός μηχανοδηγού, γιατί στη χώρα μας το νήμα της ζωής δεκάδων ανθρώπων εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από τη νηφαλιότητα και την ορθοκρυσία του ενός;

Αν αύριο το πρωί η ελληνική πολιτεία έθετε πρώτη προτεραιότητα την πλήρη αυτοματοποίηση της σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας – Θεσσαλονίκης (που συγκεντρώνει τον κύριο όγκο σιδηροδρομικού μεταφορικού έργου) και διασφάλιζε τους απαραίτητους πόρους, πόσους μήνες μετά θα ήταν εφικτή η αυτοματοποίηση ώστε οι πολίτες να ταξιδεύουν δίχως το φόβο του ανθρώπινου λάθους και της «κακιάς στιγμής»; 12 μήνες; 36 μήνες; 60 μήνες; 84 μήνες; Σε πόσες κατακερματισμένες εργολαβίες θα προκηρυσσονταν το έργο, πόσος χρόνος θα απαιτούνταν για διευθέτηση ενστάσεων, τι απόκλιση θα προέκυπτε

στο χρονοδιάγραμμα και στον οικονομικό προγραμματισμό και στο τέλος, ποια διαλειτουργικότητα θα διασφαλίζονταν μεταξύ αυτού που προδιαγράφηκε και δημοπρατήθηκε, αυτού που κατασκευάσθηκε - αποδόθηκε προς χρήση και αυτού που πραγματικά χρειάζεται το τροχαίο υλικό που κυκλοφορεί σήμερα και το τροχαίο υλικό που θα κυκλοφορεί μετά το πέρας των εργασιών αυτοματοποίησης; Ποιοι θα ελέγξουν τις ενδεχόμενες παραλείψεις και τις παρατυπίες, σε πόσο χρόνο θα αποδοθούν ευθύνες και ποιες συνέπειες θα υπάρξουν από αυτές; Και καθώς άνθρωποι χειρίζονται τα πάντα και ο όποιος εξοπλισμός απλώς θα ελαχιστοποιήσει τις πιθανότητες του ανθρώπινου λάθους, ποιες διαδικασίες θα εκπαιδεύσουν τους χειριστές, ποιες διαδικασίες θα διασφαλίζουν και θα αξιολογήσουν τη διατήρηση της τεχνικής και ψυχικής επάρκειας όσων «κρατάνε ζωές στα χέρια τους»;

Αν τα παραπάνω ερωτήματα γενικευθούν για κάθε δραστηριότητα που εμπλέκεται η πολιτεία και ταυτόχρονα αυστηρά οριοθετηθούν και δίχως εκπτώσεις επιτηρούνται όλες οι δραστηριότητες στις οποίες εμπλέκονται ιδιώτες, ίσως ο φόρος αίματος που η ελληνική κοινωνία πληρώνει στην ασφάλτο, στις πυρκαγιές, στις πλημμύρες, στις σιδηροδρομικές γραμμές, στα νοσοκομεία, στα γηροκομεία, στις παιδικές χαρές, στα γήπεδα, ελαχιστοποιηθεί.

Μέχρι τότε, θα αρκεστούμε σε ευχές που γνωρίζουμε ότι δεν θα εκπληρωθούν και θα συνεχίζουμε να μιλάμε για κακίες στιγμές και ανθρώπινα λάθη. Εστιάζοντας στο δέντρο και όχι στο δάσος.

Το επιστημονικό δυναμικό της χώρας μας που το δημόσιο πανεπιστήμιο διαθέτει, επαρκεί για κάθε απάντηση και είναι διαχρονικά στη διάθεση της πολιτείας. Δυστυχώς, συνηθέστερα καλείται να καταγράψει τον επίλογο μιας τραγωδίας και σπανιότατα την εισαγωγή μιας αποτελεσματικής και μεθοδευμένης προσπάθειας. Ένα επιστημονικό δυναμικό με αλλοιωμένες τις τεχνολογικές δυνατότητες από την χρόνια υποχρηματοδότηση αλλά αναλλοίωτο το αίσθημα ευθύνης και καθήκοντος όταν κληθεί. Η ασφάλεια και οι ανθρώπινες ζωές δεν αποτελούν «συμβάσεις», είναι κάτι πολύ σοβαρό για να επαφίεται σε εργολάβους και σε πολιτικούς.

ΔΣ ΕΣΔΕΠ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΞΑΝΘΗΣ